

Z A P I S N I K

sa Desete sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore 27. saziva, koja je održana 15. decembra 2021. godine

Sjednica Odbora je počela u 14:10 časova. Predsjedavao je Damir Šehović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali zamjenik predsjednika Odbora Dejan Đurović i članovi/ce Odbora: Nataša Jevrić, Dragan Bojović, Nikola Bajčetić, Dragan Vukić, Dragutin Papović, mr Aleksandra Vuković, Nikola Janović, Abaz Dizdarević i Ervin Ibrahimović.

Shodno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, sjednici je prisustvovala poslanica Suada Zoronjić, kao zamjena članice Odbora Božene Jelušić, kao i u jednom dijelu sjednice poslanica Jovanka Bogavac kao zamjena člana Odbora Nikole Bajčetića.

Sjednici nije prisustvovao član Odbora Miodrag Lekić.

Pored članova Odbora, sjednici su prisustvovali i: ovlašćeni predstavnik predlagača zakona Janko Odović, državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, Bojan Paunović, generalni direktor Direktorata za državni budžet sa saradnicima Radmilom Martinović, Brankom Nilevićem i Ratkom Novovićem, samostalnim savjetnicima u Direktoratu za državni budžet.

Takođe, sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali predstavnici resornih ministarstava iz nadležnosti Odbora: prof. dr Vesna Bratić, ministarka prosvjete, nauke, kulture i sporta, Milica Kadović, državna sekretarka u Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta, Dragana Stanović, generalna direktorica Direktorata za investicije, javne nabavke, finansije i računovodstvo i nadzor investicija i javnih nabavki u organima državne uprave, Ratka Đurović, načelnica u Direktoratu, sa saradnicima, Jelicom Đurić i Nikolom Pekovićem, Marko Begović, v. d. direktora Uprave za sport i mlade, dr Milena Lipovina Božović, državna sekretarka za razvojne ekonomske projekte u Ministarstvu ekonomskog razvoja, Marijeta Barjaktarović-Lanzardi, v. d. direktorice Direktorata za digitalnu ekonomiju i tehnološki razvoj i Jasna Vujović, v. d. direktorice Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je konstatovao da Odbor ima kvorum za rad i odlučivanje i otvorio Desetu sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport. Za sjednicu je predložen sljedeći:

DNEVNI RED:

- 1. Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu**, u dijelu koji se odnosi na sljedeće potrošačke jedinice: **Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta i Ministarstvo ekonomskog razvoja** (Program, potprogrami i aktivnosti koje se odnose na oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja).

Zamjenik predsjednika Odbora Dejan Đurović je, prilikom utvrđivanja dnevnog reda, predložio da se dnevni red sjednice proširi sljedećom tačkom: **Angažovanje asistenata u nastavi**, imajući u vidu da je akt, koji tretira njihovu problematiku, a to je Predlog zakona o izmjeni Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama, uvršten u dnevni red Pete sjednice Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini, te uputio pitanje da li je potrebno amandmanski djelovati na Predlog zakona o budžetu, kako se ne bi došlo u situaciju da se nakon usvajanja budžeta, naknadno usvoji i predlog zakona, a da se za njegovo sprovođenje ne mogu obezbijediti sredstva. U vezi sa navedenim, podsjetio je da asistenti u nastavi dva mjeseca u toku godine, u julu i avgustu, ne primaju platu, ističući da je riječ o zaista ozbiljnim problemima sa kojima se suočavaju, te je stoga potrebno hitno djelovati u pravcu rješavanja njihove egzistencije, kako bi dobili status zaposlenih u Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta.

Predsjednik Odbora Damir Šehović informisao je članove Odbora da se, iz nadležnosti Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, nalazi pet predloga zakona uvrštenih u dnevni red Pete sjednice Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini i, s tim u vezi, predložio da se, po završetku prve tačke dnevnog reda, u nastavku sjednice, dogovori dalja dinamika rada, kako bi Odbor na kvalitetan način odgovorio svim zahtjevima iz svoje nadležnosti, sa čime se saglasio **zamjenik predsjednika Odbora Dejan Đurović**.

Nakon što je jednoglasno usvojen, započet je rad po utvrđenom dnevnom redu.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, na početku sjednice, podsjetio da je Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, koji je utvrdila Vlada Crne Gore na 46. sjednici, održanoj 12. novembra 2021. godine, dostavljen Skupštini Crne Gore, 15. novembra na dalju proceduru i, s tim u vezi, predložio da Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, na Desetoj sjednici, prema članu 137 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, razmotri ovaj predlog zakona u svojstvu zainteresovanog odbora.

Predsjednik Odbora je pozvao ovlašćenog predstavnika predlagača da obrazloži predloženi zakon.

Uvodne napomene o Predlogu zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu dao je **državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja Janko Odović**, koji je, u svom izlaganju, istakao da je Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, planirano povećanje budžetskih sredstava za sve institucije koje su u nadležnosti Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport. Naglasio je da su ova povećanja rezultat mjera fiskalne konsolidacije i mjera koje su imale za cilj stabilizaciju javnih finansija. Istakao je da su Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, u dijelu koji se odnosi na glavni program - *Obrazovanje, nauka i sport*, predviđena budžetska sredstva uvećana za 10,3 odsto, u odnosu na budžet za 2021. godinu. S tim u vezi, naveo je da su budžetska sredstva Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta za 2022. godinu, u dijelu ovog programa, planirana u iznosu od 212.946.485,75 eura, te da taj iznos predstavlja uvećanje od oko 11 miliona eura, u odnosu na budžet za 2021. godinu.

U daljem izlaganju, saopštio je iznose predloženih budžetskih sredstava za ostale potrošačke jedinice, koje su u nadležnosti Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, a odnose se na:

- Zavod za školstvo - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 1.465.387,25 eura, i to je povećanje za 4,9 odsto, u odnosu na budžet za 2021. godinu;
- Ispitni centar - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 806.133,70 eura i to predstavlja uvećanje od 12,5 odsto, u odnosu budžet za 2021. godinu;
- Centar za stručno obrazovanje - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu 660.283.15 eura, i predstavlja uvećanje od 2,5 odsto, u odnosu budžet za 2021. godinu;
- Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 337.777,97 eura, i predstavlja uvećanje od 16,3 odsto;
- Uprava za sport i mlade - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 6.846.696,55 eura;
- Crnogorska akademija nauka i umjetnosti - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 1.345.997,46 eura;
- Ministarstvo ekonomskog razvoja u dijelu intelektualne svojine - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 581.367,38 eura, i to je i najveće povećanje od čak 37,2 odsto i
- Uprava za katastar i državnu imovinu koja objedinjuje javne nabavke u okviru ovih institucija - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 18.782.000,7 eura, i predstavlja povećanje od čak 10.800.000 eura.

Nadalje, za potrošačke jedinice u dijelu koji se odnosi na oblast **kulture**, naveo je da predloženim zakonom predviđena budžetska sredstva iznose 27.575.794,94 eura i istakao da je riječ o uvećanju za nešto iznad šest ipo miliona, odnosno 31,6 odsto, u odnosu na prošlogodišnji budžet, a riječ je o sljedećim potrošačkim jedinicama: Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu 18.25.915,95 eura i to predstavlja uvećanje od 15,6 odsto; Uprava za zaštitu kulturnih dobara - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu 985.752,15 eura; Matica crnogorska - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu 240 hiljada eura i Senat prijestonice - predviđena budžetska sredstva predložena su u iznosu od 60.101,16 eura.

Kada je riječ o potrošačkoj jedinici Ministarstvo ekonomskog razvoja, saopštio je da su, u dijelu inovacija i tehnološkog razvoja, predviđena budžetska sredstva predložena u iznosu od 2.312.290 eura, ističući da to predstavlja značajno povećanje, za oko 867.968 eura.

Na kraju, naglasio je da je Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu predviđeno ukupno povećanje budžetskih sredstava za sve potrošačke jedinice koje su u nadležnosti Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, u iznosu od 12,1 odsto.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je zahvalio na izlaganju ovlašćenom predstavniku predlagača zakona i predložio da državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja, zbog ranije preuzetih obaveza, prva uzme riječ i iznese stavove povodom predloženih budžetskih sredstava, a nakon nje izlaganje bi imala ministarka Bratić.

Državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja Milena Lipovina Božović je, u uvodnom izlaganju, istakla da Vlada Crne Gore i Ministarstvo ekonomskog razvoja snažno podržavaju politiku inovacija sa ciljem da se doprinese snažnijem ekonomskom razvoju baziranom na znanju i inovacijama. Takođe, istakla je da su aktivnosti Ministarstva ekonomskog razvoja, u dijelu oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja,

usmjerene na kreiranje efikasnog institucionalnog okvira, koji će omogućiti adekvatnu uključenost inovacione zajednice i svih subjekata u okviru ekosistema, kako bi se postigli željeni rezultati koje inovacije mogu pružiti u procesu ubrzanja samog privrednog rasta. Konkretno, drugi dio aktivnosti je vezan za izradu odgovarajućeg programskog okvira, koji će definisati jasne smjernice i programske linije, a koje će Ministarstvo ekonomskog razvoja i institucije iz ekosistema, u narednih nekoliko godina, implementirati, i na taj način dati snažnu finansijsku podršku svim sektorima u privredi, koji imaju potencijal da se razvojem inovacija dodatno unapređuju. Nadalje, saopštila je da su Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, u dijelu podrške inovacijama, po prvi put, izdvojena sredstva u iznosu od preko dva miliona eura, i to se odnosi na subvencije, tekuće i druge mnogobrojne projekte, kao i na podršku razvoju inovacione infrastrukture, koja uključuje institucije Naučno-tehnološkog parka, Tehnopolisa, novoosnovanog Fonda za inovacije i podršku klsterskoj organizaciji. Osvrnula se, takođe, na budžetsku stavku - *Podrška realizaciji inovativnih projekata po osnovu ranijih konkursa* (program - *Digitalna ekonomija*, potprogram - *Inovacije i tehnološki razvoj*) i saopštila da su za tekuće inovativne projekte predložena budžetska sredstva u iznosu od oko 560 hiljada eura, dok je za aktivnost - *Podrška razvoju inovacione infrastrukture* izdvojeno 1,390,000.00 eura. S tim u vezi, istakla je da je od ovih sredstava (1,3 milion eura) oko milion predviđeno za instituciju Fond za inovacije, kao i da je Ministarstvo, u saradnji sa Upravom za katastar i državnu imovinu, privremeno obezbijedilo prostorije za Fond za inovacije, do završetka izgradnje Naučno-tehnološkog parka.

Kao veoma važno, navela je da je za 2022. godinu obezbijeđeno preko milion eura podrške iz međunarodnih izvora finansiranja, od kojih je 900 hiljada eura obezbijeđeno preko instrumenta pretpristupne podrške Evropske unije - *IPA* i oko 450 hiljada eura preko projekta "*Norveška za vas*" koji implementira UNDP.

Kada je u pitanju segment intelektualne svojine, istakla je da nema nekih značajnih razlika u odnosu na prošlogodišnji budžet i, s tim u vezi, saopštila da su novčana sredstva, koja su predviđena za ovu oblast, usmjerena, između ostalog, na: bruto zarade, doprinose za obavljanje tekućih poslova, rashode materijala, stručna usavršavanja i slično. Na kraju, istakla je da postoji novina u dijelu podrške izdataka, koji su vezani za izradu i održavanje softvera, imajući u vidu da je softver od velikog značaja za rad Direkcije za intelektualnu svojinu, pa je za tu svrhu predviđeno dodatnih 17 600 eura.

Ministarka prosvjete, nauke, kulture i sporta prof. dr Vesna Bratić je, u svom izlaganju, istakla da su Predlogom zakona o budžetu za 2022. godinu za potrošačku jedinicu Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta planirana sredstva na nivou od 231 milion eura, što predstavlja uvećanje od 14 miliona eura i ukazuje na odgovoran odnos Vlade i Ministarstva finansija i socijalnog staranja. S tim u vezi, navela je da se otvaraju mogućnosti i za unapređenje svih ključnih segmenata obrazovanja, nauke, kulture i sporta sa posebnim akcentom na razvoj vaspitno-obrazovnog sistema, naučnoistraživačkih projekata, kulturno-umjetničkog stvaralaštva, zaštitu kulturne baštine i razvoj kreativnih industrija. Kao najznačajnije aktivnosti, koje su obuhvaćene predloženim budžetom za 2022. godinu, istakla je planirano uvećanje zarada zaposlenih kao dio ključne reforme programa "Evropa sad", koji sprovodi Vlada Crne Gore. Kada je riječ o statusu prosvjetnih i kulturnih radnika, navela je da su izdvojena značajna

sredstava za rješavanje stambenih potreba i to u iznosu od 650 hiljada eura za prosvjetne radnike i 600 hiljada eura za radnike u kulturi.

Nadalje, kao jednu od mjera koja ima direktan uticaj na standard većeg broja porodica u Crnoj Gori, Vlada je planirala 2,4 miliona eura za obezbjeđivanje besplatnih udžbenika za sve osnovce u Crnoj Gori. S tim u vezi, ministarka prof. dr Vesna Bratić posebno je istakla proces digitalizacije obrazovnog sistema, koji ima za cilj unapređenje sistema obrazovanja, ekonomski razvoj crnogorskog društva, kao društva zasnovanog na znanju i sa ravnopravnim mogućnostima za sve. Konkretno, za implementaciju Strategije digitalizacije obrazovnog sistema, planiran je iznos od oko 800 hiljada eura, a iz kreditnih sredstava, obezbijedenih kroz aranžman sa Evropsko investicionom bankom (EIB), planirano je opremanje svih škola računarskom opremom u vrijednosti od pet miliona eura.

U cilju unapređenja uslova u vaspitno-obrazovnim objektima, saopštila je da je planirano finansiranje u iznosu od 3,1 milion eura za rekonstrukciju i adaptaciju postojeće infrastrukture, ističući da planirani iznos investicija i sredstava tekućeg budžeta predstavlja uvećanje od oko 13 odsto u odnosu na budžet za 2021. godinu, kada je iznosio 2,7 miliona. Takođe, istakla je da su predloženim budžetom za 2022. godinu planirana sredstva za realizaciju investicionih projekata od značaja za kulturu u iznosu od 763,254 hiljade eura, pa je shodno raspoloživim sredstvima planirana realizacija novih i nastavak započetih projekata, među kojima je adaptacija palate Drago u Kotoru i sanacija centralnog depoa Narodnog muzeja Crne Gore.

U dijelu podrške za naučnoistraživačku djelatnost navela je da je planirano uvećanje od 35 odsto i, s tim u vezi, saopštila da će Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta na nacionalnom nivou pružiti snažnu podršku naučnoistraživačkoj zajednici putem dodjele grantova za naučnoistraživačke projekte, dok će se na međunarodnom nivou nastaviti proces internacionalizacije uključivanjem naše zemlje u vodeće naučne institucije u Evropi, a što će omogućiti mladim istraživačima da dobiju priliku da rade na projektima na renomiranim evropskim naučnim institucijama.

Kada su u pitanju izdvajanja za kulturu, istakla je da je planirano uvećanje od 2,4 miliona eura, od čega je za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara izdvojeno 1,17 milion eura. Na kraju, osvrnula se na program kapitalnog budžeta za 2022. godinu, koji iz domena nadležnosti Odbora obuhvata ukupno 70 projekata, ističući da predviđena sredstva, u iznosu od 22,6 miliona eura, predstavljaju uvećanje od cijelih 60 odsto, u odnosu na prošlogodišnji budžet.

Vršilac dužnosti direktora Uprave za sport i mlade dr Marko Begović je istakao da Uprava za sport i mlade primjenjuje principe dobre uprave, pa je, shodno tome, uveden sistem objavljivanja budžetskih izdataka na sedmičnom nivou. Takođe, istakao je da će se Predlogom zakona o budžetu za 2022. godinu obezbijediti neophodni materijalno-finansijski uslovi za dugoročni razvoj sistema sporta, sa posebnim fokusom na koncept „sport za sve“. S tim u vezi, naveo je da će se stvoriti jača materijalna baza za perspektivne sportiste i stipendiste, omogućiti podizanje nivoa rada krovnih sportskih organizacija, kao i materijalna baza za uspostavljanje prve, profesionalne i nezavisne Komisije za antidoping. Takođe, naglasio je da zapuštena sportska infrastruktura, posebno, na sjeveru Crne Gore zahtijeva poseban i drugačiji tretman, vodeći se, prvenstveno, konceptom održivih razvojnih ciljeva sistema Ujedinjenih nacija. Nadalje, istakao je da se u sektoru omladinske politike otpočelo sa decentralizacijom i podizanjem kvaliteta servisa omladinskih programa, te da su, po prvi put, izabrani omladinski

administratori na transparentan način uvođenjem pojedinih kriterijuma i bodovne liste. Takođe, kada je u pitanju Uprava za sport i mlade, osvrnuo se na proces optimizacije i racionalizacije, pa je izjavio da će ovaj resor imati oko 35 odsto manje izvršilaca, u odnosu na trenutni broj, za šta vjeruje da će stvoriti pretpostavke za profesionalizaciju ovog javno-pravnog organa. Novina je da je, po prvi put, potpisan međunarodni bilateralni sporazum sa Evropskom komisijom, te da su dobijena sredstva u iznosu od 300 hiljada eura za projekat *Erasmus plus* za oblast sporta. Takođe je naveo da je u finalnoj fazi dogovaranje dva projekta za mlade, od kojih je jedan u iznosu od 500 hiljada eura, a drugi sa regionalnom organizacijom za mlade - RYCO, u iznosu od milion i dvjesto hiljada eura.

Zamjenik predsjednika Odbora Dejan Đurović je, u svom izlaganju, istakao da država ne smije da štedi na obrazovanju, iz razloga što je obrazovanje ulaganje u budućnost jedne zemlje, vjerujući da, jedino, na taj način Crna Gora može imati dobru budućnost, odnosno postići napredak i prosperitet. Takođe je istakao da procenat ulaganja u oblast obrazovanja, u odnosu na ukupni BDP, iznosi 4,35 odsto, te da je to veoma malo, iz razloga što su zemlje sa najvećim procentom ulaganja u obrazovni sistem, ujedno i ekonomski najrazvijenije.

Njega je zanimalo koliko je Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu predviđeno povećanje nadoknada za prosvjetne radnike, ističući da je povećanje za prošlu godinu bilo veoma malo i da je iznosilo između 4 i 6 odsto.

Takođe, predmet njegovog interesovanja bio je iznos opredijeljenih sredstava za oblast masovnog sporta, navodeći da je ulaganje u obrazovanje i masovni sport zapravo ulaganje u budućnost jedne zemlje, djece i, takođe, u zdravstveni sistem.

Na kraju, istakao je, da je u interesu građana i države, da oblasti u nadležnosti resornog ministarstva, a to su prosvjeta, nauka, kultura i sport, zaslužuju da budu posebna ministarstva, odnosno resori za sebe, vjerujući da će na taj način dobiti na značaju.

Član Odbora Dragan Bojović je, u svom izlaganju, postavio nekoliko pitanja, koja su se, prvenstveno, odnosila na opredijeljena sredstva za budžetsku stavku tj. *Aktivnost - Podrška kulturno umjetničkom stvaralaštvu*, u iznosu od 1,26 miliona eura. Konkretno, koliko je, od ovih sredstava, planirano da se izdvoji za srpske kulturne institucije, imajući u vidu da se za ove institucije, do sada, nijesu izdvajala sredstva i istakao da se u jednom građanskom društvu prema svim nacionalnim zajednicama moraju obezbijediti mogućnosti za ostvarivanje njihovih prava i da u tome imaju pomoć države.

Nadalje, zanimalo ga je da li se i koliko se sredstava izdvaja za Udruženje književnika Crne Gore, koje ove godine slavi 75 godina postojanja, ističući da je riječ o veoma ozbiljnoj organizaciji, koja okuplja istaknute stvaraoce, za koje su vezuje veliki broj nagrada.

Takođe, zanimalo ga je da li se i koliko se sredstava izdvaja za Maticu srpsku u Crnoj Gori, koja, takođe, okuplja vrhunske intelektualce.

U vezi sa navedenim, istakao je da se novčana sredstva moraju ravnomjerno raspoređivati prema svim kulturnim organizacijama, koje svojim kvalitetom i radom zaslužuju da ih država potpomogne, jer će se na taj način doprinijeti ukupnom razvoju kulture u Crnoj Gori.

U daljem izlaganju naveo je problem nepostojanja fiskulturne sale u Gimnaziji u Danilovgradu, i da se, na mjesečnom nivou, iznajmljuje sala koja je udaljena oko 200 m od škole. S tim u vezi, istakao je da ne postoje elementarni uslovi za izvođenje nastave fizičke kulture i da se sala ne

zagrijava i saopštio da će, povodom rješavanja ovog problema, djelovati amandmanski, pa ga je zanimalo da li postoji mogućnost da se u kapitalnim investicijama uvrsti i projekat realizacije izgradnje fiskulturne sale.

Državna sekretarka u Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sport Milica Kadović je odgovorila da je saglasna sa poslanikom Đurovićem da zarade prosvjetnih radnika trebaju biti veće i da treba ulagati u oblast obrazovanja. S tim u vezi, istakla je da je projektom „Evropa sad“ predviđeno povećanje za oko 17 odsto, ali da je, zajedno sa Sindikatom prosvjete, napravljen plan reagovanja prema Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, kojim se, pored ovih 17 odsto predviđenih projektom „Evropa sad“, traži povećanje plata prosvjetnih radnika na još veći procenat.

U vezi sa problemom asistenata u nastavi, odgovorila je da su, takođe, saglasni da i njima treba izaći u susret, te da će resorno ministarstvo djelovati ka tome da se nepravda ispravi, imajući u vidu da je nastavnicima koji su angažovani na određeno vrijeme plaćen jul i avgust, kao i januar mjesec, koji su vrijeme raspusta.

U odnosu na finansiranje srpskih kulturnih institucija, odgovorila je **poslaniku Bojoviću** da se kroz upravnu oblast kulture realizuju konkursi za kulturno umjetničko stvaralaštvo, na kojem mogu učestvovati svi građani Crne Gore koji ispunjavaju uslove, te da projekat za koji smatraju da je kvalitetan, ostvaruje mogućnost da bude finansiran do pedeset odsto njegove vrijednosti. U vezi sa problemom fiskulturne sale u Danilovgradu, odgovorila je **poslaniku Bojoviću** da, trenutno, plaćaju zakup za fiskulturnu salu i da u kapitalni budžet, mogu uvrstiti projekat obnove ili izgradnje škole, u zavisnosti od stanja u kojem se, trenutno, nalazi.

Generalni direktor Direktorata za državni budžet Bojan Paunović je naveo da u okviru Uprave javnih radova postoji univerzalna stavka koja se bavi izgradnjom sportskih sala i terena, i da su za tu budžetsku aktivnost predviđena sredstva u iznosu od oko 260 hiljada eura, istakavši da se putem ovih sredstava mogu finansirati ovakvi projekti. S tim u vezi, upitao je da li postoji fiskalna procjena navedenog projekta i u kojoj je fazi, te iznio sugestiju da se u direktnoj komunikaciji sa Upravom javnih radova napravi razrada i slijed koraka koji bi išao u pravcu njegove realizacije.

Vršilac dužnosti direktora Uprave za sport i mlade dr Marko Begović je, u vezi sa ulaganjem u masovni sport, odgovorio **poslaniku Dejanu Đuroviću** da će fokus ovog upravnog organa, u narednom periodu, biti usmjeren na razvoj masovnog sporta i podsjetio na činjenicu, da se u Crnoj Gori sa problemom gojaznosti suočava svako drugo muško, a svako treće žensko dijete. Saopštio je da će između milion do milion ipo eura biti opredijeljeno za oblast masovnog sporta, konkretno na obezbjeđivanje subvencija kako bi se na pravi način definisale potrebe u ovoj oblasti, ističući da se ljudima moraju obezbijediti uslovi za besplatno bavljenje sportom.

Poslanica Jovanka Bogavac je, u svom izlaganju, istakla da ulaganje u obrazovanje u opštini Berane nije ispoštovano na pravi način, ističući da, u toj opštini, izuzev ulaganja u vrtić nema nekih značajnih ulaganja. U odnosu na navedeno, istakla je da je u područnim odjeljenjima seoskih škola stanje alarmantno, navodeći da se problemi odnose na prokišnjavanje, dotrajalost prozora, kao i nemogućnost grijanja. Istakla je da je napravljen spisak osnovnih potreba za ove

škole, u ukupnom iznosu od 220 hiljada eura, navodeći da smatra da je riječ o veoma skromnim sredstvima, kao i da očekuje da će amandmansko djelovanje naići na podršku.

Članica Odbora Nataša Jevrić je, u svom uvodnom izlaganju, pohvalila dosadašnji rad ministarke prosvjete, nauke, kulture i sporta prof. dr Vesne Bratić, ističući da su uslovi, u kojima je ministarka obavljala svoj rad, u proteklih godinu dana, bili katastrofalni.

Predmet njenog interesovanja bio je kapitalni budžet, konkretno opredijeljena sredstva, u iznosu od 102 hiljade eura, za JU OŠ „Vladimir Nazor“, imajući u vidu da su djeca svakodnevno izložena rizicima, jer su uslovi prilično loši, pa ju je zanimalo koji su dalji planovi resornog Ministarstva, povodom izgradnje škole.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, u svom izlaganju, istakao da je saglasan sa poslanicima Dejanom Đurovićem i Draganom Bojovićem, da je potrebno ulagati u obrazovanje, iz razloga jer je to najisplativiji vid ulaganja, kao i da je to model kojem su se upravljale mnoge danas razvijene zemlje. U kontekstu predloženog budžeta, postavio je sljedeća pitanja za predstavnike Ministarstva finansija i socijalnog staranja i Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, koja su se odnosila na sljedeće:

- Da li su opredijeljena sredstva dovoljna da se omogući nesmetano funkcionisanje cjelokupnog sistema, koji bi na kvalitetan način mogao da odgovori zahtjevima resora: prosvjeta, nauka, kultura i sport.

- Da li predloženi budžet garantuje održivost sistema zarada u četiri objedinjena resora i da li se može nastaviti implementacija ranije započetih reformskih aktivnosti, radi kontinuiteta?

Predmet njegovog interesovanja bile su određene budžetske stavke koje su se odnosile na osnivanje Fonda za dualno obrazovanje i Fonda za podršku naučno-istraživačkim projektima na Univerzitetu Crne Gore, kao i Fond za kvalitet i talente.

On je, u daljem izlaganju, podsjetio na pilot projekat „Digitalna učionica“, koji je podrazumijevao uvođenje digitalnih udžbenika, pa ga je zanimalo da li ima nekih noviteta i promjena kada je u pitanju navedeni projekat.

Nadalje, zanimalo ga je šta je sa stipendijama za deficitarne kvalifikacije, podsjetivši da je broj tih stipendija bio poprilično veliki, imajući u vidu da ove stipendije usmjeravaju učenike ka pojedinim zanimanjima.

Takođe, predmet njegovog interesovanja, bio je i obuhvat djece predškolskim obrazovanjem i vaspitanjem, odnosno da li su Predlogom budžeta predviđena sredstva koja bi bila od pomoći kako bi se rasteretile predškolske ustanove i stvorile pretpostavke za porast obuhvata.

U daljem izlaganju zatražio je, od predstavnika predlagača zakona, informacije o aktivnostima, u posljednjih godinu dana, u vezi sa određenim kapitalnim projektima za koje je novac prethodna Vlada obezbijedila, kroz tri kreditna aranžmana, sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope (CEB), Evropskom investicionom bankom (EIB) i Njemačkom razvojnom bankom (KfW), kao i sredstva obezbijedena iz budžeta države. Naveo je da je u nasljeđe ostavljeno oko 100 miliona eura, namijenjenih za: realizaciju projekta izgradnje vrtića u Bloku VI, Pljevljima, Ulcinju i Baru, kao i četiri vrtića u Podgorici; projekat izgradnje nove gimnazije u Podgorici; projekat nadogradnje tri vrtića, dva u Podgorici i jednog u Kotoru; zamjenu kompletnog školskog namještaja i informatičke opreme, smatrajući da je to od suštinske važnosti za unapređenje Sistema obrazovanja.

Predsjednika Odbora je interesovalo i da li su planirana i obezbijedena sredstva za izgubljene sudske sporove, iz razloga što je cijeli rukovodni kadar u obrazovno-vaspitnim ustanovama smijenjen na pravno upitan način, što će, u konačnom, sudske instance procijeniti i, s tim u vezi, saopštio da je preko 150 direktora vaspitno-obrazovnih ustanova tužilo Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta. Naveo je da smatra da ako se ispostavi da su na nezakonit način razriješeni, to bi značilo da će država biti suočena sa štetom po budžet koja će imati milionski karakter.

Državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja Janko Odović saglasio se da izdvajanja za prosvjetu i kulturu moraju biti veća i u odgovoru **poslaniku Đuroviću** naveo da je procenat ulaganja za oblast prosvjete, u odnosu na ukupni BDP, za prošlu godinu sa 4,35 odsto, povećan na 4,66 odsto, ali da to ipak nije dovoljno, istakavši da je cilj Vlade i parlamentane većine održivost, odnosno progresija izdvajanja za oblast prosvjete.

Što se tiče infrastrukturnih projekata, konkretno povodom problema fiskulturne sale u Danilovgradu, odgovorio je **poslaniku Bojoviću** da ukoliko postoje potrebe za izgradnjom škole ili nadogradnjom da se taj predlog, putem Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, uvrsti u kapitalni budžet, te da će on će biti uvažen.

Odgovorio je predsjedniku Odbora da su opredijeljena sredstva dovoljna da se omogući nesmetano funkcionisanje cjelokupnog sistema, iz razloga što su predloženim budžetom ukupna izdvajanja za resor prosvjete, nauke, kulture i sporta povećana za 12,1 odsto, u odnosu na prošlogodišnji budžet.

Istakao je da svaki zahtjev Univerziteta ispunjen, te da je budžet ove institucije uvećan za nešto manje od pet miliona eura i da to govori o odgovornom odnosu Vlade kada je u pitanje oblast visokog obrazovanja.

U vezi sa planiranim sredstvima, povodom izgubljenih sudskih sporova, odgovorio je da treba sačekati i prepustiti sudovima da donesu konačnu odluku, i saopštio da su i ranije utvrđene izvjesne milionske štete od strane sudova, po odlukama nekadašnjeg NKT-a, a koje sada 42. Vlada iz budžeta mora da plaća.

U vezi sa realizacijom određenih projekata odgovorio je da Međunarodne kreditne institucije pružaju sredstva koja su potrebna da bi se školski sistem u Crnoj Gori unaprijedio. S tim u vezi, istakao je da su sredstva za izgradnju i rekonstrukciju objekata obrazovanja i nauke povećana za deset miliona eura i da se ovi kapitalni projekti realizuju preko Uprave javnih radova.

Državna sekretarka u Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sport Milica Kadović je odgovorila **poslanici Jovanki Bogavac** da je resorno ministarstvo prepoznalo problem odlaska ljudi sa sela, iz razloga što mlađim članovima porodice ne mogu obezbijediti obrazovanje. S tim u vezi, navela je da je, u saradnji sa Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, formirana radna grupa, koja će se baviti obilaskom škola u seoskim područjima, u cilju prikupljanja pouzdanih informacija u vezi sa stanjem u kojem se te škole trenutno nalaze i što se može preduzeti po tom pitanju. Konkretno, u odnosu na opštinu Berane, saopštila je da su obezbijedena sredstva usmjerena na za ugrađivanje termotehnike u JU OŠ „Vuk Karadžić“ i izgradnju nove škole u Donjim Lugama, površine 260 m². Što se tiče Osnovne škole „Vladimir Nador“, istakla je da je resorno ministarstvo, još u maju mjesecu, obezbijedilo, pet miliona eura za izgradnju škole. Ona je istakla da je, projekat trenutno u fazi da Ministarstvo ekologije,

prostornog planiranja i urbanizma treba da inicira zahtjev prema Vladi Crne Gore da se školi odobre urbanističko-tehnički uslovi, kako bi se moglo početi sa izgradnjom. Kada je u pitanju Fond za talente saopštila je da su planirana sredstva u ukupnom iznosu od 130 hiljada eura i ideja je da se djeci ne daje novac već računari kao i da se organizuju treninzi. Kada je u pitanju Fond za podršku naučno-istraživačkim projektima na Univerzitetu Crne Gore, saopštila je da ne posjeduje informacije, jer je Univerzitet autonomna institucija, te da odgovor može biti dostavljen naknadno od strane Univerziteta. U vezi sa opredijeljenim sredstvima za Fond za dualno obrazovanje, odgovorila je da su planirana sredstva u ukupnom iznosu od 288 hiljada eura i saopštila da su doprinosi Privredne komore planirani u iznosu od 30 hiljada eura, dok podatke o broju poslodavaca i učenika u dualnom sistemu obrazovanja ne posjeduju. Kada su u pitanju projekti koje je **predsjednik Odbora** naveo saopštila je da su Vlada Crne Gore i Banka za razvoj Savjeta Evrope, 6. januara 2014. godine, potpisali ugovor o kreditu u iznosu od deset miliona eura bez PDV-a za potrebe finansiranja i izgradnje sedam predškolskih ustanova i renoviranje postojeće predškolske infrastrukture na teritoriji Crne Gore. Istakla je da je kroz ovaj kreditni aranžman planirana izgradnja sedam novih vrtića i to, četiri u Podgorici i, po jedan vrtić, u Pljevljima, Ulcinju i Baru. Istakla je da od 2014. godine nije bilo aktivnosti, odnosno da su od sedam vrtića izgrađena tri i da je kredit istekao, te da je zaključen novi CEB II ugovor.

Dragana Stanović, generalna direktorica Direktorata za investicije, javne nabavke, finansije i računovodstvo i nadzor investicija i javnih nabavki u organima državne uprave je saopštila da će PROCON¹ biti angažovan kao implementaciona jedinica na projektu CEB II i da je u toku potpisivanje ugovora sa ovom implementacionom jedinicom.

Što se tiče realizacije projekta „Program unapređenja crnogorskog obrazovanja“, koji se sprovodi u saradnji sa Evropskom investicionom bankom (EIB), izjavila je da je planirana rekonstrukcija deset stručnih škola i da je od devet ipo miliona eura opredijeljenih za opremanje, pet miliona izdvojeno za opremanje računarskom opremom, kao i da je u toku finalizacija ugovora o saradnji sa Upravom javnih radova.

Što se tiče projekata realizovanih po osnovu ugovora potpisanih sa KfW Bankom, navela je da je ove godine otvoren vrtić „Naša radost“ u Herceg Novom, dok su po osnovu KfW 2 ugovora započete aktivnosti u okviru kojih je planirano 15 škola, te da su u komunikaciji sa Ministarstvom kapitalnih investicija, imajući u vidu da su oni nosioci ovog projekta.

Članica Odbora Aleksandra Vuković je, u svom izlaganju, istakla da je nemoguće voditi četiri resora i osvrnula se na prethodne sjednice Odbora za prosvjete, nauku, kulturu i sport kada se raspravljalo o budžetu za ove četiri potrošačke jedinice. Takođe, osvrnula se na program „Evropa sad“, smatrajući da je riječ o populističkom planu bez ikakve osnove, ekonomski nepromišljenom potezu, koji se ogleda u izvjesnom gašenju KAP-a, investicijama koje ne postoje, kao i gašenju projekta kakav je *SEEIIST*, podsjećajući koliko se prethodna ministarka nauke borila za taj projekat. Istakla je da smjena direktora/ki, bez uvida u njihovu biografiju i njihov rad, nije donijela nikakvu dobrobit za crnogorsku prosvjetu i kulturu.

¹ Nacionalna jedinica za implementaciju projekata u oblasti komunalne djelatnosti i zaštite životne sredine, DOO „PROJECT-CONSULTING“.

Državna sekretarka u Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sport Milica Kadović je, u vezi sa projektom Međunarodnog instituta za održive tehnologije (*SEEIIST*), saopštila da je Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, početkom septembra, dostavilo predlog lokacije, kao i da je, trenutno, Crna Gora izabrana da sa Slovenijom predstavi pravni okvir u kome Institut treba da bude organizovan. U odnosu na tri različita predloga modela pravnog okvira, istakla je da Crna Gora podržava pravnu formu ERIC, koji podrazumijeva da se Institut uspostavlja na teritoriji tri zemlje, čime se omogućava da i u pogledu infrastrukture države dijele vlasništvo, te je u tom pravcu predložena i lokacija u Podgorici, gdje će u osnivanju *SEEIIST*-a učestvovati tri države (zemlja članica EU, a druge dvije zemlje zemlje kandidati). Istakla je da projekat *SEEIIST* nije zatvoren, te da je lokacija ispunila četiri prvobitna uslova, ali se mora vidjeti da li lokacija ispunjava i dodatne uslove.

Što se tiče tužbi i sudskih postupaka, navela je da je 20 godina bila advokat, te da u cijeloj situaciji uopšte nijesu ušli neznaveni i bez prethodno dobrog promišljanja, smatrajući da treba sačekati konačan ishod sudskih postupaka. Istakla je da je sve rađeno po zakonu i izrazila uvjerenje da će dobiti spor, kao i da će ishod sudskih postupaka biti 2023. godine, ako ne i kasnije.

Predsjednik Odbora Damir Šehović je, u vezi sa navedenim, istakao da su pojedine presude već donesene i da će resorno ministarstvo izgubiti sporove, smatrajući da ne treba posjedovati pravničko znanje da bi se dokazalo da su direktori razriješeni na nezakonit način, i, kao veoma bitno, saopštio da će ishod ovih sporova, u iznosu od nekoliko miliona eura, pasti na teret budžeta države.

On je zahvalio predstavniku predlagača i predstavnicima resornih ministarstava na korisnim pojašnjenjima i pozvao članove Odbora da se izjasne o Predlogu zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta i Ministarstvo ekonomskog razvoja (Program, potprogrami i aktivnosti koje se odnose na oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja).

Nakon konstruktivne rasprave, Odbor je većinom glasova (šest glasova „za“ i četiri glasa „uzdržan“), podržao **Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu**, u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta i Ministarstvo ekonomskog razvoja (Program, potprogrami i aktivnosti koje se odnose na oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja) i predlaže Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, kao matičnom odboru, da predloži Skupštini Crne Gore, da ga usvoji.

Odbor je, sa ove sjednice, uputio Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, kao matičnom odboru za ovaj predlog zakona, Mišljenje o razmatranju Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, iz domena svoje nadležnosti.

Sjednica je završena u 17:00 časova.

Broj: 00-63-11/22-

SEKRETARKA ODBORA

Svjetlana Aligrudić, s. r.

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Damir Šehović, s. r.